

DÜNYA TABİPLER BİRLİĞİ'NİN TÜRKİYE'DE SAĞLIK KURUMLARINA VE SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK SALDIRILARIN DURDURULMASI İÇİN ACİL ÇAĞRI KARARI

*Moskova'da düzenlenen DTB 66. Genel Kurulu'nda kabul edilmiştir.
Ekim 2015*

Giriş

Çeşitli medya kanallarında yer alan haberlere göre Türkiye'de son iki ay içinde meydana gelen çatışmalar sırasında sağlık çalışanları öldürülmüş, yaralanmış ya da silahla tehdide uğramıştır. Ambulanslardan dışarı çıkartılarak dövülen hekimler vardır. Yaralı kişilere erişim güvenlik güçleri tarafından engellenmiş, ambulanslar ve sağlık kurumları sürekli hedef alınmıştır. Türk Tabipleri Birliği tarafından hazırlanan kapsamlı bir rapor bu tür olayları teyit etmektedir.

Sağlık çalışanlarına yönelik saldırılara ve hizmet sunumunun engellenmesine, halkı sindirmek ve demokratik haklarından yoksun bırakmak üzere siyasi bir araç olarak bilinçli biçimde başvurulduğunu gösteren işaretler vardır.

Silahlı çatışmalarda tarafların, hasta ve yaralılara yönelik hizmetleri koruma; sağlık alanındaki çalışmalara, sağlık çalışanlarına ve sağlık kurumlarına yönelik saldırı ya da tehditleri önleme yükümlülükleri vardır. Hekimlerin ve diğer sağlık çalışanlarının görevlerini yapmaları engellenmemelidir. Bu tür saldırılar, uluslararası insan hakları hukukunun, özellikle yasalarca korunması gereken yaşam hakkının ve mümkün olan en yüksek sağlık standardına ulaşma hakkının açık ihlali anlamını taşımaktadır (1).

Bu saldırılar aynı zamanda, başta Dünya Tabipler Birliği'nin (DTB) sivil ve askeri tıp kuruluşlarınca da onaylanmış bulunan 'Uluslararası Meslek Ahlakı Kuralları' ve 'Silahlı Çatışma ve Diğer Olağanüstü Durumlarda Uluslararası Tıp Etiği Kuralları' olmak üzere temel tıp etiği ilkelerini ağır biçimde ihlal etmektedir. Söz konusu belgede şöyle denmektedir (2): "Sağlık çalışanlarına, ayrıca askeri ya da sivil olsun sağlık kurumlarına ve sağlık alanında kullanılan ulaşım araçlarına tüm taraflarca saygı gösterilmelidir. Bu kişiler ve araçlar görevlerini yaparken korunmalı ve kendilerine mümkün olan en güvenli çalışma koşulları sağlanmalıdır" (m.10)

Öneriler

DTB tüm taraflara şu çağrıda bulunmaktadır:

1. Sağlık çalışanlarına ve hastalara, sağlık kurumlarına ve ambulanslara yönelik saldırılara son verilmesi ve güvenliklerinin sağlanması,
2. Sağlık çalışanlarının mesleki bağımsızlıklarına ve tarafsızlıklarına gerekli saygının gösterilmesi,

3. Uluslararası insan hakları hukukuna ve Türkiye'nin taraf olduğu diğer ilgili uluslararası kurallara tam olarak uyulması ve

4. Tüm ihlallerin belgelenip kayıt altına alınması, faillerinin kovuşturulması.

(1) Uluslararası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi, 1966. m.12

(2) ICRC, DTB, Uluslararası Askeri Tıp Komitesi, Uluslararası Hemşireler Konseyi ve Uluslararası İlaç Federasyonu tarafından 2015'te kabul edilmiştir.